

ZPRAVODAJ

mostecký – mosteckí

TALENT 2011

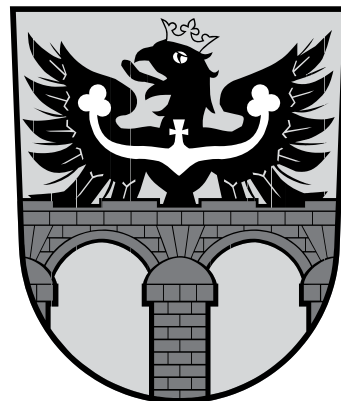
Ve středu 15. června 2011 proběhlo ve společenském sále kulturního domu TRI-SIA v Třinci slavnostní odpoledne u příležitosti předání ocenění talentovaným žákům a studentům „Talent 2011“.

Firmy skupiny Třinecké železářny/Moravia Steel a Město Třinec ocenily nejlepší žáky a studenty, kteří ve školním roce 2010/2011 úspěšně reprezentovali náš region v matematických, fyzikálních a chemických olympiádách. Ceny žákům a studentům předávala starostka města Třince paní RNDr. Věra Palkovská a ředitel pro personalistiku a administrativu Třineckých železáren a. s. pan Ing. Ivo Žižka. Celé slavnostní odpoledne bylo doplněno pěkným hudebním programem.

Ze Základní školy Mosty u Jablunkova obdržela toto prestižní ocenění žákyně 8. ročníku **Anna KUFOVÁ** za příkladnou reprezentaci regionu v okresním kole fyzikální olympiády, ve kterém obsadila 1. místo se ziskem maximálního počtu bodů.

Srdečně blahopřejeme Aničce k mimořádnému ocenění a děkujeme jí za vynikající reprezentaci základní školy i obce Mosty u Jablunkova.

Mgr. Jiří Wolny, ředitel školy

ČERVENEC / 2011

Kalendář akcí

25. 6. - 14. 8.

VÝSTAVA: TRADIČNÍ NÁSTROJE

GOTIC - dřevěnka na Fojtství

17. 6. - 24. 7.

VÝSTAVA: KULTURNÍ A HISTORICKÉ

BOHATSTVÍ BULHARSKA

GOTIC - dřevěnka na Fojtství

9. 7. , 17. 00

HASIČSKÁ SOUTĚŽ

Areál SRPŠ

14. 7. , 10.00 - 17.00

GOROLSKÝ DEN -

KERAMIKA A DRÁTENICTVÍ

GOTIC - dřevěnka na Fojtství

21. - 23. 7.

MEZINÁRODNÍ ŘEZBÁŘSKÝ PLENÉR

Vítěze vyberou diváci při veřejném hlasování před Jakubovským praskáním

Hostinec u Jakuba

23. 7.

JAKUBOVSKÉ PRÁSKÁNÍ

Hostinec u Jakuba

28. 7. , 10.00 - 17.00

GOROLSKÝ DEN -

ODĚV, VLNA A OVČÍ PRODUKTY

GOTIC - dřevěnka na Fojtství

30. - 31. 7.

DŘEVAŘSKÁ SOUTĚŽ NA TÉMA

„DĚTI, ŠKOLA, VZDĚLÁNÍ“

Hotel Grůň

www.rychlorezba.cz

JAK MINÁŁ ROK W PSP

W roku szkolnym 2010/2011 wielu uczniów pomysłnie reprezentowało szkołę w różnego rodzaju konkursach i zawodach.

JĘZYK POLSKI:

Konkurs recytacji - w eliminacjach obwodowych wzięli udział **Dominika Pyszko III, Karolina Kohut III i Ewa Onderek V.**

Konkurs czytelniczy - do finału zakwalifikowali się wszyscy nasi uczniowie!

MATEMATYKA:

W konkursie matematycznym KANGUR wzięła udział ósemka naszych uczniów - najlepsze wyniki osiągnęli **Jan Kluz V i Daniel Byrtus III**

WYCHOWANIE FIZYCZNE:

XXXIX Zjazd Gwiazdzysty - udział wzięło 14 zawodników (13 uczniów i 1 przed-szko-lak) z 14 uczniów; w klasyfikacji medalowej nasza szkoła zdobyła **5. miejsce!** (z 25 szkół); medale zdobyli: **złoto Dawid Martynek, srebro Karolina Kohut;** następni uczniowie zdobyli miejsca punktowane

Narta Beskidzka - udział wzięło 9 zawodników; **złoto Karolina Kohut, Dawid Martynek, bronz Ewa Onderek.**

Igrzyska Lekkoatletyczne - udział wzięło 10 uczniów, 3. miejsce zdobył **Dawid Martynek**, sporo miejsc punktowanych, 1. miejsce - sztafeta szkół małoklasowych, w ogólnych wynikach dla szkół małoklasowych zdobyliśmy **2. miejsce!**

WYCHOWANIE PLASTYCZNE:

Konkurs plastyczny „Jaro - czas mład’at“ - udział wzięli wszyscy uczniowie; 1. miejsce zdobył **Filip Kohut**, 2. miejsce zdobyła **Janka Bocek.**

Wielkanocny konkurs plastyczny organizowany przez Muzeum w Trzyńcu - wysłaliśmy pracę grupową (**E. Onderek, J. Bocek, A - M. Kohut, F. Kohut, K. Kohut**) - zyskaliśmy 2. miejsce

• w listopadzie wystawiliśmy przedstawienie **CZERWONY KAPTUREK** - udział wzięły wszystkie dzieci, reżyserem była p. E. Zwyrtek

• całorocznie przebiegał zbiór makulatury, w którym udało nam się zebrać **1 260kg** (90kg na ucznia)

• zbiór plastikowych butelek - konkurs firmy Nehlsen - **768 sztuk** (55 butelek na ucznia) zajęliśmy 1. miejsce

• wzięliśmy udział w **Komórkobrani** (zbierania starych komórek do dalszej recykacji) - zyskaliśmy **3. miejsce** (67 komórek = 4,7 kom. na ucznia)

• corocznie też bierzemy udział w zbiórkach fundacji charytatywnych Fond SIDUS oraz Chrupa

Tą drogą chcę serdecznie podziękować wszystkim uczniom za reprezentację szkoły, pedagogom za całokształt pracy edukacyjnej i wychowawczej, a członkom Macierzy Szkolnej, członkom Miejscowego Koła PZKO oraz Urzędu Gminy w Mostach koło Jabłonkowa za pomoc i współpracę.

Maryla Hlávka Kraina, dyrektorka szkoły

BLAHOPŘEJEME SKLADAMY ŽYCZENIA

*Blahopřejeme občanům,
kteří se v měsíci červenci
2011 dožívají
životního jubilea:*

80 let:

Helena Kowolowska
Emilie Byrtusová
Gustav Pindej

85 let:

Alois Kufa
Františka Fišerová

**VŠEM JMENOVANÝM PŘEJEME HODNĚ
ZDRAVÍ A OSOBNÍ POHODY!**

JUBILANTI NA GRŮNI

Besedu s důchodci, tedy pravidelné každoroční setkání jubilantů s představiteli obce, uspořádal Sbor pro občanské záležitosti v neděli 22. května v hotelu Grůň. Na besedu byli pozvaní občané naší obce narození v roce 1936, 1941 a 1946. Letos poprvé se besedy zúčastnili i letošní pětasedesátníci, protože v důsledku krácení rozpočtu se nebude konat podzimní zájezd pro mladší jubilanty. Všechny aktivity SPOZ jsou financovány z rozpočtu obecního úřadu. Díky vstřícnosti obce se i přesto v této nelehké době, plně úsporných opatření a úsporných balíčků pana Kalouska a dalších činitelů

mohli jubilanti sejít u chutného obědu. S hezkým programem přišli oslavence pozdravit žáci obou místních škol, o jehož přípravu se postaraly paní Elvíra Zwyrťková a paní Jana Bubláková. Jak bývá na těchto akcích zvykem, tak i letos si pan starosta obce připravil krátký proslov, ve kterém seznámil přítomné s úkoly, které se plní nebo čekají na splnění v nejbližší době. Hojná účast na setkání svědčila o tom, že tato akce SPOZ má své opodstatnění. K dobré náladě účastníků přispěli v krásném nedělním odpoledni muzikanti p. Durstin a p. Tacina.

Za SPOZ Mgr. Anna Michálková

BOLŠEVNÍK A KŘÍDLATKA V NAŠÍ OBCI.

Jak už každým rokem se potácíme s invazními rostlinami bolševníkem a křídlatkou, které rostou na soukromých pozemcích nad a pod obchvatem v centru obce, v lesích u potoků atd. něco málo si o invazních rostlinách napíšeme.

Bolševník je impozantní rostlina pocházející z oblasti centrální Asie (Kavkaz). V současné době je to v Evropě významný invazní druh. Může ohrozit lidské zdraví, protože obsahuje různé fototoxické furanokumariny.

bolševník je rostlina impozantního vzrůstu dorůstá 2-4, někdy až 5 m do výšky. Obrovská okoličnatá květenství mohou mít až přes 1 m v průměru a mají bílou, nažloutlou nebo na růžovělou barvu.

Ovládne-li bolševník nějaký prostor, nelze dost dobře předpokládat, že by se ho příroda v dohledné době sama zbavila a k jeho potlačení je třeba lidského zásahu.

Vzhledem ke zdravotním rizikům je nezbytné používat při likvidaci vhodný ochranný oděv, který nenasaje a nepropustí nebezpečné šťávy z rostliny.

Mechanické odstranění je nutno provést pokud možno před vysemeněním rostliny (obvykle to znamená nejpozději v první polovině května). Jednotlivé rostliny je potřeba celé vykopat, rozsekát na kousky a ty zlikvidovat. Pravidelný pokos 2-3 x za sezónu po dobu několika let vede nakonec i k potlačení výsky-

tu - nutné je, aby byl dlouhodobý a naprosto důkladný, aby nedošlo k vysemenění ani jedné rostliny. U jednotlivých rostlin se doporučuje odsekat vykvetlé okolíky, je ovšem třeba okolíky zlikvidovat, aby pak pohozené na poli setrvačností nevysemenily.

Zajímavou možností představuje spasení dobyt看em - ovce a hovězí dobytek se časem naučí bolševník konzumovat.

Účinný je chemický postřik obsahující glyfosát (např. Roundup - Biaktiv). K aplikaci postřiku by mělo docházet pokud možno brzy na jaře, když rostliny dosáhnou výšky zhruba 20-40 cm. Jen minimální nebo žádný účinek má v době kvetení rostliny.

Štáva z lodyh a listů obsahuje fyto toxické furanokumariny. Ve tmě jen dráždí kůži, na denním světle způsobují popálení a zpuchýřnatění pokožky. Postižená místa potřísňená šťávou je nutno okamžitě omýt silným dlouhotrvajícím proudem vody a po opláchnutí zabránit přístupu světla vhodným zakrytím.

Křídlatka japonská někdy též křídlatka hrotolistá je vytrvalá vysoká bylina s přímou dutou lodyhou. Listy jsou světle zelené, vejčité, na vrcholu zúžené. Kvete malými bílými kvítky uspořádanými do laty od září do října. Plodem je černá nažka, která často nedozrává. V Evropě se častěji rozmnožuje vegetativně podzemními oddenky tvořícími mohutné kolonie a částmi ulomených lodyh, které mohou zapustit kořeny zejména podél říčních toků. Jedná se o nepůvodní zdomácnělý druh, pocházející z východní Asie - Japonska a Koreje - původně vysazovaný jako okrasná rostlina. Vytváří husté porosty, které vytlačují původní rostlinstvo. Je proto označována jako invazní druh.

Vyzýváme proto vlastníky nevykosených pozemků, aby tak učinili co v nejkratší možné době. Dle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči § 3 odst. 1 je právnická a fyzická osoba, která pěstuje rostliny povinna zajišťovat a omezovat výskyt a šíření škodlivých organismů včetně plevelů tak, aby nevznikala škoda jiným osobám nebo nedošlo k poškození životního prostředí anebo k ohrožení zdraví lidí nebo zvířat.

správní odbor

DO KNIHOVNY PRO CERTIFIKÁT

Poslední květnovou sobotu se v knihovně konala závěrečná lekce kurzu polského jazyka pod vedením paní Gabriely Niedoba. Přednáškový sál v knihovně ale nezůstal na dlouho opuštěn, studenty polštiny vystřídalí zájemci, kteří se chtěli seznámit se základní obsluhou PC a využíváním internetu, s používáním elektronické pošty a se psaním textu. Výuku v dopoledních hodinách po dobu pěti dnů vedla paní Řídká. Tento kurz pod názvem „Senioři komunikují“ byl sponzorován Nadačním fondem manželů Livie a Václava Klausových. Na závěr kurzu všech patnáct „studentů“ obdrželo certifikáty.

Obdobu certifikátů a zcela nové čtenářské

průkazy obdrželi žáci první třídy, kteří 14.6. již počtvrté v rámci projektu „Knížka pro prvňáčka“ navštívili mosteckou knihovnu. V tento den byli paní místostarostou Marií Macurovou pasováni na čtenáře. Před slavnostním pasováním každý prvňáček se musel prokázat znalostí všech písmen přečtením vylosovaného textu. Jelikož všichni tento test zvládli na jedničku, zůstali pasováním a složením čtenářského slibu přijati do řad čtenářů knihovny. Na památku této události obdrželi knížku Daniely Krolupperové „Zmizelá škola“, kterou ilustrovala známá ilustrátorka Eva Sýkorová – Pekárková.

Místní knihovna

SRDEČNĚ ZVEME
NA SVRČINOVSKÉ
LETNÍ SLAVNOSTISVRČINOVEC,
9. ČERVENCE 2011

- 7.30 OÚ Svrčinovec - zahájení
turistického výslapu
po Svrčince (10 km)
- 10.00 sv. mše na hřišti
- 15.00 vystoupení FS Górole,
FS Jedlovina, FS Svrčinka
- 17.00 koncert - Petr Stašák
- 19.30 koncert - No Name

INFO Z DŘEVĚNKY

558 341 586, www.gotic.cz

KYTAROVÉ BALADY

Dlouholetý frontman regionální kapely BIDON, zakladatel progresivní kapely FREE, kytarista, instrumentalista a studiový hráč Oldřich Volný za delší dobu svého působení nashromáždil, vytvořil a upravil celou řadu orchestrálních kytarových skladeb, které je možné pořídit na novém cédečku pod názvem „Kytarové Balady“. Krásné a pomalé skladby jsou hrány na elektrické kytare a muzika zpřijemňuje krácení dlouhých chvil nebo jízdu autem. V našem obchůdku s regionálními produkty je k dostání za 55 Kč.

Kromě zmiňovaného hudebního nosiče najdete v GOTIC také řadu dalších zajímavých věcí - nabízíme zde výrobky lidových tvůrců z Mostů i okolí od keramiky, přes vyřezávané sošky, obrázky, výrobky z patchworku až po tradiční medové likéry. Ve spolupráci s Muzeem Těšínska nabízíme knihy s regionální tematikou, k dostání je také muzejní časopis Těšínsko, archivní vydání dokonce za atraktivní cenu 2 Kč. A nechybí ani nabídka pro sběratele: oblíbené turistické známky nebo hrací karty „Cesty ke hvězdám“.

LÉTO VE ZNAMENÍ SOUTĚŽÍ A HER

Pro všechny milovníky soutěží a sběratelských aktivit je připravena celá řada zajímavých soutěží a připraveny zajímavé ceny. Nově probíhá hra ve sbírání puzzlů v Mostech a na Istebne (viz níže). Naopak již tradiční je soutěž „Navštiv a poznej Beskydy v rámci produktu „Beskydy Tourist Info“, kde účastníci mají za úkol navštívit 9 míst v Beskydech a do slosovateľného kuponu umístit razítka, odpovédět na doplňující otázky a odevzdat kupon v IC. Všichni návštěvníci naší dřevěnky se můžou pobavit řešením kvízu nebo hrou „všudybyl“. V rámci Gorolských dnů navíc proběhnou další soutěže, kde můžete vyhrát víkendový pobyt na Skalce. Soutěže jsou nejen pro turisty, ale i pro vás! Zapojte se také a dopřejte si trochu zábavy při poznávání regionu, ve kterém žijete.

SBÍREJ PUZZLE A VYHRAJ CENY

Naše informační centrum společně s informačním centrem Istebna připravilo pro letní sezónu turistickou hru „Hraj si a poznávej“. Účastníci během ní absolvují doporučenou poznávací trasu kolem trojmezí a mají za úkol najít 9 dílků puzzlů na různých místech v Mostech, na Hrčavě a Istebne. V závěru si sami poskládají obrázek a spolu s ním si domů odvezou i příjemné vzpomínky na svou dovolenou. A to není všechno: pokud po zkompletování celého obráz-

ku přijde sběratel do infocentra v Mostech nebo na Istebne, obdrží malý dárek a bude zařazen do podzimního slosování o atraktivní ceny. Vše potřebné o hře se dovíte v již zmiňovaných informačních centrech a také ve zbrusu nové tiskovině s kompletními turistickými informacemi z trojmezí. Vydání společné přehrániční tiskoviny, výroba puzzlů i organizace sběratelské hry je součástí projektu „Poznávejte region trojmezí“, financovaného z prostředků Fondu mikroprojektů euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński, Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR-PL 2007-13, č. CZ.3.22/3.3.05/10.02018.

GOROLSKÉ TRADICE OŽIJÍ V DŘEVĚNCE

V červnu získal GOTIC další dotaci z Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko, OPSP ČR-PL 2007-13, tentokrát na projekt Gorolské tradice na česko-polsko-slovenském trojmezí, č. CZ.3.22/3.3.05/11.02273. Už nyní se proto můžete těšit na řadu zajímavých akcí v dřevěnce, které pomohou propagovat náš region a tradiční kulturu. Od 25. 6. do 14. 8. probíhá v podkroví dřevěnky avizovaná výstava tradičních nástrojů z regionu trojmezí. Vernisáž proběhne netradičně 14.7 v 10.00. Všem, kteří nám s její přípravou pomohli a zapůjčili exponáty, mockrát děkujeme! Pro milovníky tradičních řemesel jsme připravili oblíbené jednodenní workshopy s ukázkami práce lidových tvůrců a s možností vyrobit si tradiční výrobek. Již předem avizujeme, že v sobotu 20. 8. se uskuteční Mostecké léto, jehož součástí bude řemeslný jarmek, vernisáž výstav malíře Pavla Walacha, spousta soutěží a samozřejmě bohatý kulturní program.

V LÉTĚ BUDE DŘEVĚNKA OTEVŘENA DÉLE

Abychom vyšli vstříc poptávce ze strany zvýšeného počtu návštěvníků naší obce během letní turistické sezóny, rozšiřujeme již tradičně otvírací dobu v GOTIC. Kromě pracovních dnů bude o prázdninách otevřeno celý víkend: v sobotu od 8.30 do 14.30 a v neděli od 8.30 do 12.30.

POZNAMENEJTE SI DO KALENDÁŘE:

17. 6. - 24. 7.	Výstava: Kulturní a historické bohatství Bulharska
25. 6. - 14. 8.	Výstava: Tradiční nástroje
14. 7., 10.00 - 17.00	Gorolský den: keramika a drátenictví
28. 7., 10.00 - 17.00	Gorolský den: oděv, vlna a ovčí produkty

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Cíl 3/Cel 3
2007-2013

EXKURZE V OSVĚTIMI

Ve středu 1. června jsme se my - žáci deváté třídy - zúčastnili exkurze do Osvětimi a Krakova. Po příjezdu do Osvětimi na nás dolehla atmosféra koncentračního tábora. Celým koncentračním táborem nás provázela polská průvodkyně, jejíž výklad byl velice zajímavý a poučný. Prošli jsme obě části - Birkenau a Auschwitz. Zhlédli jsme plynové komory, popravčí zeď a další hrůzu nahánějící věci. Památku obětem jsme uctili svíčkami a kyticí u popravčí zdi. Celkově v nás exkurze zanechala děsivý dojem. To, co se zde odehrávalo, nesmí být zapomenuto, a proto všem doporučujeme se zde podívat.

Výlet nám zpříjemnila prohlídka Krakova, kde jsme navštívili hrad Wawel. Mohli jsme tak porovnat krásu bývalého polského hlavního města s Prahou, kterou jsme krátce předtím navštívili.

A. Wolná, P. Sikorová,

K. Byrtusová,

M. Bojková - žákyně 9.tř.

MEZINÁRODNÍ TURNAJ VE VYBÍJENÉ

1. června se u příležitosti Dne dětí uskutečnil v mostecké sokolovně Mezinárodní turnaj ve vybíjené žáků 5. tříd. Jednotlivé státy reprezentovali hráči z 5.A i 5. B třídy mostecké školy, děti z polské základní školy, chlapci a děvčata základní školy ze Svčínovce. Vítězství vybojovala ZŠ Svčínovec, stříbrnou příčku obsadila polská základní škola, bronz si odnesli žáci 5.B a bramborovou medaili získala 5.A. Současně chceme poděkovat především Cukrárně Tadek a Goticu za sponzorské dary, které dětem věnovali.

Mgr. Vrzalová Vlasta

Mgr. Szotkowská Lenka

ČINNOST DIVADELNÍHO KROUŽKU V NAŠÍ ŠKOLE

Příprava divadelního představení pro rodiče i širokou veřejnost má na naší škole dlouholetou tradici. V kronice je první zmínka z prosince roku 1926, kdy se ve staré škole hrála hra „Sen vánoční“. Od té doby se divadlo hrávalo skoro každý rok. Tradice přešla na novou školu a v prvním školním roce 1962/1963 v květnu se hrála pohádka „Stříbrná studánka“. Na přípravě těchto představení se podíleli téměř všichni učitelé.

Nyní funguje na naší škole divadelní kroužek, který mohou navštěvovat děti od prvního stupně. Letos se přihlásilo 27 dětí od čtvrté po devátou třídu. Na začátku školního roku jsme se rozdělili na dvě skupiny. Jedna část žáků pracovala na vánočním vystoupení pro OÚ. Nacvičili jsme krátkou pohádku Čertova služba aneb Čert čeledínem. Druhá část žáků připravovala pro mateřskou školu loutkovou pohádku Tři dračí péra, kterou jsme předělali na hranou formu. Hned po Vánocích jsme se vrhli na náš hlavní cíl. V těsném hlasování vyhrála ruská pohádka Mrazík. Úkol jsme úspěšně zvládli a v

sobotu 7. května jsme předvedli divákům zdařilé představení.

V pátek 27. května jsme se vypravili na dvoudenní přehlídku dětské divadelní tvorby „KAJDEŠ NANOVO 2011“. Viděli jsme představení pěti divadelních souborů z Ostravy a okolí. My jsme zahráli Mrazíka a Čertovu službu. Žáci měli připravený bohatý program plný her a soutěží. Z této akce si odnesli nezapomenutelné zážitky.

Závěrem bych chtěla poděkovat rodičům za výrobu kostýmu a rekvizit, firmě ACF-Cz,s.r.o. za krásná oranžová trička, firmě ČeSi,s.r.o. a paní Tauferové za finanční dary.

R. Bazgierová

OCELÁŘI V MOSTECH U JABLUNKOVA

Ve středu 25. května 2011 uspořádali deváťáci ze ZŠ Mosty u Jablunkova pro žáky prvního stupně 4. ročník školních olympijských her. Letošní olympijské hry nesly podtitul „Emila Zátopka nepředběhne ani Chuck Norris“.

Při této příležitosti jsme pozvali hokejové mistry extraligy - HC Oceláři Třinec. Pozvání přijali Martin Adamský, Jakub Orsava, Erik Hrňa a Jiří Polanský. Děti tak za své sportovní výkony dostaly odměnu v podobě

bě pohárů, medailí a diplomů, které jim předali úspěšní hokejisté. Všichni žáci byli ohromeni mistrovským pohárem, na který si mohli sáhnout, či se s ním vyfotit. Příjemným zpestřením olympijských her byla bohatá tombola, do které kromě místních sponzorů přispěli svými dárky i hokejisté. Pro hosty jsme také měli připraveny závodní disciplíny. Zúčastnili se jich s velkou chutí a humorem a obstáli na jedničku. Na závěr si všichni žáci plně vychutnali autogramiádu. Akce byla velmi úspěšná a můžeme jen doufat, že se bude v budoucnu opakovat.

Petra Sikorová

žákyně 9. třídy ZŠ Mosty u Jablunkova

BYL OBĚTÍ ATENTÁTU, NEBO NEHODY? – POKRAČOVÁNÍ

Nyní se budeme věnovat lidem, kteří připadali v úvahu, že se chtějí zbavit Sikorského a také proč se tak stalo. Tentokrát se podíváme do tábora spojenců z doby války. Proč zrovna Sověti? Mezi nimi a Sikorským byla dlouhodobě nevraživost. Generál bojoval a vyznamenal se v polsko-bolševické válce v letech 1919 – 1920. Dosáhl také uznání východní polské hranice západními mocnostmi. Když Němci přepadli Sovětský svaz, Sikorskému – premiéru polské vlády se podařilo po složitých jednáních se Sověty uzavřít smlouvu o formování polské armády na východě. Proto pátral po zmizelých Polácích deportovaných v letech 1939 – 1941 a zvláště se zajímal o polské důstojníky, které potřeboval pro zde vznikající armádu. Když v roce 1943 byly objeveny Němci hromadné hroby polských důstojníků v Katyňském lese, premiér Sikorski tvrdě požadoval, aby celý případ kvůli svalování katyňského zločinu na Němce byl řádně vyšetřen Mezinárodním červeným křížem. Tím se však vztahy Polska s Moskvou dostaly rázem na bod mrazu. V roce 1941 polská exilová vláda podepsala smlouvu o spolupráci se Sovětským svazem, kterou však pro výše uvedenou událost přerušila.

„Poslední mrtvý z Katyně“ – tak Sikorského označila nacistická propaganda. Němci se domnívali, že za generátovou smrtí stojí hlavně Rusové. Objevila se také spekulace, že šifrantka, Sikorského dcera, jejíž tělo nebylo vůbec po pádu stroje nalezeno, byla v roce 1945 spatřena v sovětském gulagu. Mnozí také poukazovali na přítomnost sovětské delegace v čele s velvyslancem Ivanem Majským též den na Gibraltar. Sovětské atentátníky tedy mohli v klidu do letadla proniknout a poškodit výškové řízení.

Komplikace vztahů se Sověty mohla vadit Britům, kteří měli Sovětský svaz jako významného spojence proti Hitlerovi. Nařčení, že se na odstranění Sikorského podílel Churchill, se objevilo i v divadelní hře Die Soldaten (Vojáci) z roku 1967. Podle ní pilot Prchal utloukl Sikorského a pak s mrtvým tělem zinscenoval leteckou katastrofu. Autor dramatu Rolf Hochhuth se domníval tehdy, že Prchal je už mrtev. Nebylo však tomu tak a bývalý pilot autora žaloval u soudu, který se vyslovil ve prospěch pilota. Prchal též vysoudil vysoké odškodnění, které mu umožnilo po dramatickém útěku z komunistického Československa a v nových začátcích ve Spojených státech prožít klidné stáří.

Skutečnost, že letoun pilotoval zrovna český pilot, byla náhoda. Poláci neměli vlastní perut' VIP a tudíž využívali britskou. Prchal navíc s generálem Sikorským neletěl poprvé. Je také fakt, že Sikorski si Prchalu vybral sám. Prchal rozhodně neměl žádný důvod páchat sebevraždu. Pokud nad Gibraltarem k něčemu záměrnému došlo, byl Prchal obětí, a nikoliv aktérem.

Elitní československý pilot E. Prchal byl za války zařazen do jednotky Transport Command, zřízenou Britským královským letectvem. Tato jednotka přepravovala významné osobnosti a proviant pro ně.

Před lety byl v listu Sudetendeutsche Zeitung otištěn přepis telefonického rozhovoru mezi Churchilllem a Rooseveltem. Americký prezident v něm svému britskému spojenci vyčítá, že Sikorského nehoda, zinscenaná Churchilllem, by jej před nastávajícími prezidentskými nominacemi mohla připravit o významnou část hlasů Američanů polského původu. Originál tohoto údajného záznamu se však dosud nikdy ne našel. Navíc to byl jediný publikovaný záznam z transatlantického rozhovoru mezi těmito státníky. Nelze tedy vyloučit, že šlo o falzifikát.

Podle nejnovější verze mohla být nehoda dílem nespokojených polských důstojníků. Wład. Sikorski jako premiér podepsal roku 1941 dohodu se SSSR obnovující diplomatické styky a později se Stalinem i polsko-sovětský pakt o neútočnosti a přátelství. To vyvolalo spory uvnitř polské exilové vlády v Londýně, když část ministrů obvinila premiéra ze zrady a zřeknutí se východních částí předválečného polského území. Polská opozice mu vyčítala především diskuzi se Sověty. Polský generál Władysław Anders a většina exilových polských jednotek v Iránu kritizovali postoje polského premiéra. Proto se Sikorski také koncem června 1943 vydal na Blízký východ osobně, aby svou přítomností obrousil hrany napjaté situace.

Jaká je pravda o smrti generála Sikorského, by se svět mohl dozvědět až v roce 2050, kdy budou veřejnosti odtajněny archivy britských tajných služeb. Pokud však informace by mohly poškodit britské zájmy, zůstanou v trezoru. Rusové zveřejnění svého tajného archivu vůbec nezaručují.

Vybráno z knihy J. Rajlichy – Na nebi hrdého Albionu, z článku Jarmily Mevald – Vodičkové z časopisu Historie revue, 7/2008.

Ladislav Švejkský

INFORMACE PRO PŘÍZNIVCE KOPANÉ

Posledním zápasem se fotbalový oddíl loučil s trenérem mužů p. Pavlem Vavřáčem. Po velice špatném začátku podzimní části byl p. Vavřáč požádán o zpětný návrat, když v této době netrénoval. Vrátil se na Mosty, aby se hrozivá situace v tabulce vylepšila, a 1. B třída zůstala u nás v Mostech. To byl náš jediný cíl a ten p. Vavřáč splnil. Fotbalový výbor touto cestou p. Pavlovi Vavřáčovi za všechno, co pro fotbal v Mostech udělal, děkuje a přeje hodně dobrých výsledků v jeho trenérské práci.

Zároveň vám chceme představit nového trenéra mužstva mužů a tím je p. Václav Joukl. Pro většinu příznivců fotbalu je to známá osobnost. Jako hráč ukončil svou fotbalovou kariéru v 52 letech. K tomu už opravdu není co dodat. Fotbalový oddíl přeje p. Jouklvi hodně úspěchů v jeho trenérské práci u nás v Mostech.

Za fotbalový oddíl

Vladislav Sobel

TALENT REGIONU
Anna Kuřová

(foto k článku na str. 1)

v